

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ נשא, ט' סיון, ה'תשכ"ו

יו"ל לש"פ נשא, י"ב סיון, ה'תשע"ב

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושתים לבריאה

שנת המאתיים להסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ נשא, י"ב סיון הבעל"ט, הננו מוציאים לאור התוועדות ש"פ נשא, ט' סיון ה'תשכ"ו – הנחה בלתי מוגה (תדפיס מתורת מנחם – התוועדויות כרך מז).

*

בתור הוספה – כמה מכתבים (תדפיס מכרכי "אגרות-קודש" מהשנים תרפ"ה-תשל"ה, שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנוכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

אטרזחג השבועות, ה'תשע"ב
שנת המאתיים להסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2012 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610 • Fax. (206) 666-1770

E-mail: info@lahak.org • Internet: <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch, Inc.

5772 • 2012

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770

נדפס בסיוע ולזכות בנימין בן חדוה ומשפחת פדרמן ולזכות אמם חדוה בת לאה רייזל

בס"ד. שיחת ש"פ נשא, ט' סיון, ה'תשכ"ו.

בלתי מוגה

א. דובר בהתוועדות דחג השבועות¹ אודות פירוש הבעש"ט² על מאמר המשנה³ "הקורא את המגילה למפרע לא יצא", שכאשר קורא את המגילה באמרו שזהו ענין שאירע פעם, לפני שנים רבות, ואילו עתה אינו אלא זכרון בעלמא, אזי "לא יצא", כי, כל עניני תומ"צ הקשורים עם זכרון לענין שאירע פעם, אינם באופן שזהו רק זכרון בעלמא, אלא באופן שאותו ענין חוזר ומתחדש עוד הפעם.

ובפרט ע"פ פירוש האריז"ל⁴ על הפסוק⁵ "והימים האלה נזכרים ונעשים", שכאשר "נזכרים" [אפילו "נזכרים" בלבד, ותו לא, אבל "נזכרים"] כדבעי, אזי "נעשים", והיינו, שכל ההמשכות הארות והשפעות שנפעלו ב"ימים האלה" פעם הראשונה, חוזרים ונמשכים עוד הפעם.

וכן הוא בנוגע לחג השבועות, "זמן מתן תורתנו" — שאין זה ענין שאירע רק בששה בסיון בשנת ב' אלפים תמ"ח, אלא בששה בסיון בכל שנה חוזר ומתחדש הענין דמתן-תורה, כך, שגם עכשיו ישנו אותו "רעש" ("טומל און שטורעם") כמו בפעם הראשונה. וכמו"כ גם בנוגע לשאר הימים-טובים — חג המצות וחג הסוכות. ולא רק בנוגע לימים-טובים עצמם, אלא גם בנוגע לענינים שלפניהם ושלאחריהם, היינו, ההכנות והתוצאות, שגם הם חוזרים ומתחדשים.

ומזה מובן גם בנוגע ליום הש"ק זה שבא מיד לאחרי חג השבועות — נוסף לכך שעיקר העלי' של חג השבועות (ובפרט כשחל באמצע השבוע, כבקביעות שנה זו) נעשית ביום השבת שלאחריו, כי, ביום השבת נאמר⁶ "ויכולו השמים והארץ וכל צבאם", שכל הענינים שהיו בימים שלפנ"ז הם באופן של כליון עצום בתכלית כו' — שבו "נזכרים ונעשים" כל הענינים שנפעלו בשבת הראשונה שלאחרי מ"ת.

ב. ביאור מעלת השבת הראשונה שלאחרי מ"ת, לא רק לגבי

(1) שיחת יום ב' דחה"ש סכ"ב (לעיל ע' 50).
 (4) ראה רמ"ז בס' תיקון שובבים. הובא ונת' בס' לב דוד (להחיד"א) פכ"ט.

(2) ראה תר שם טוב בהוספות ס"ק.
 (5) אסתר ט, כח.
 (6) בראשית ב, א.

(3) מגילה רפ"ב (יז, א).

השבתות שלפני מ"ת⁷, שהיו קודם ביטול הגזירה⁸, אלא גם לגבי השבת שבו ניתנה התורה, שהשבת כולו (גם מעלי⁹ שבתא¹⁰) הוא לאחרי מ"ת¹¹ — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש ח"ח ע' 49 ואילך.

ג. ועילוי זה צריך לפעול עבודה נעלית יותר בכל עניני השבת, הן בענין ד"זכור", קום ועשה, והן בענין ד"שמור", שב ואל תעשה¹².

וכל זה — מצד אמיתית הענין כשלעצמו, גם אם הוא אינו יודע ומרגיש זאת, כיון שאוחז רק בקבלת עול, ועאכו"כ אם הענין הוא אצלו באופן של "שמיעה", הבנה והשגה, ועד שע"י ההבנה וההשגה נתאמת הענין בתכלית כמו ע"י ראי', בבחינת "רואין את הנשמע"¹³.

ועי"ז נמשך גם בכל שאר שבתות השנה, כדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר בנוגע לשבת בראשית, שבא לאחרי העבודה של חודש תשרי, שאופן העמידה ("ווי מ'שטעלט זיך אַוועק") בשבת בראשית פועל ונמשך ("אַזוי גייט עס אַוועק") בכל השבתות של כל השנה¹⁴, ומזה מובן גם בנוגע לשבת שלאחרי מ"ת, ובמכל-שכן, כי, השבת שלאחרי מ"ת קשורה עם יצי"מ ("זכר ליציאת מצרים"¹⁵), שזהו"ע של הנהגה נסית, שלמעלה מהנהגה טבעית ששייכת לשבת בראשית, וא"כ, בודאי שפועלת על כל

מהעולם כו', שהרי "האבות הן הן המרכבה" (ב"ר פמ"ז, ו. פפ"ב, ו), וכן י"ב השבטים, שהם כנגד י"ב בקר דבריאח, מרכבתא תתאה (תו"א ויחי (בהוספות) קג, סע"א. ובכ"מ) — הרי זה שלא בערך לגבי העילוי שנפעל ע"י ביטול הגזירה במ"ת, שתחתונים יעלו לעליונים.

9) שהוא גם הכנה ליומא דשבתא, כמובן גם מדין קידוש, ש"אם שכח או עבר ולא קידש בלילה יש לו תשלומין למחר כל היום" (שו"ע אדה"ז או"ח סרע"א סט"ז. וש"ג), ומזה מובן, שהקידוש בלילה הוא באופן של "פעולה נמשכת" גם ביום.

10) וגם ההכנה לשבת במשך כל השבוע — ש"מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת" (ע"ז ג, סע"א) — היא לאחרי מ"ת.

11) ראה לקמן ס"ו.

12) ראה גם רמב"ן יתרו כ, ח.

13) מכילתא ופרש"י שם, טו.

14) ראה תו"מ חמו"ע ע' 295 הערה 22. וש"נ.

15) ראה שער הכולל פי"ז סכ"ט. וש"נ.

7) שהרי הענין דשמירת שבת הי' גם קודם מ"ת, וכמ"ש בעשרת הדברות עצמם: "שמור את יום השבת לקדשו כאשר צוך ה' אלקיך", "קודם מתן תורה, במרה" (ואתחנן ה, יב ובפרש"י); ועוד לפני"ז — כשבנ"י היו במצרים, כדאייתא במדרש (שמו"ר פ"א, כח) שמשא "אמר לפרעה, מי שיש לו עבד, אם אינו נח יום אחד בשבוע, הוא מת, ואלו עבדיך, אם אין אתה מניח להם יום אחד בשבוע, הם מתים, אמר לו, לך ועשה להן כמו שתאמר, הלך משה ותיקן להם את יום השבת לנוח"; ועוד לפני"ז — אצל האבות (והשבטים), שקיימו כל התורה כולה עד שלא ניתנה (וכמבואר בספרים כיצד אין זה בסתירה לאיסור ד"יום ולילה לא ישבותו" (נח ח, כב. וראה סנהדרין נח, סע"ב) שישנו אצל בני-נח (ראה פרשת דרכים בתחלתו. ועוד)).

8) ואצל האבות והשבטים — אפילו לפני ההכנה למ"ת שהיתה ע"י גלות מצרים, "כור הברזל" שצירף וזיכך את ישראל (תו"א יתרו עד, סע"א ואילך. ובכ"מ), ולכן, אף שהיו למעלה

השבתות של כל השנה, עד לשבת שלאחרי מ"ת של השנה הבאה עלינו לטובה ולברכה.

* * *

ד. המשך הביאור בענין "רואין את הנשמע ושומעין את הנראה" — הביאור במ"ש בהפטרות פ' נשא¹⁶: "לו חפץ ה' גו' לא הראנו את כל אלה וכעת לא השמיענו כזאת", בגלל ש"שומעין את הנראה" (שעניני העולם הם באופן של שמיעה) הו"ע נעלה יותר מאשר "רואין את הנשמע" (שענין האלקות הוא באופן של ראי'); והביאור בשיטת רש"י, שבפסוק¹³ "רואים את הקולות" מפרש "רואין את הנשמע", כשיטת ר"ע, ובפסוק¹⁷ "לאמר" מפרש "שהיו עונין על הן הן ועל לאו לאו" כשיטת ר"י, כי, המענה "על לאו הן" קשור עם הענין היותר נעלה ד"שומעין את הנראה", ואילו ע"פ פשוטו של מקרא יש הכרח מהפסוק "וכל העם רואים את הקולות" רק על הענין ד"רואין את הנשמע", ולכן יש לפרש בתיבת "לאמר" שהמענה הי' בדיוק כפי ששמעו: "על לאו לאו" — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס¹⁸ בלקו"ש ח"ו ע' 119 ואילך.

ה. ויש להוסיף ולבאר הוראה בעבודה — ע"פ מוסר, וביותר ע"פ חסידות — מכל האמור לעיל:

אע"פ שבזמן מ"ת נמצא יהודי במעמד ומצב של התעוררות גדולה, ומוכן לכל דבר טוב כו' (וכמו ההתעוררות שביוהכ"פ¹⁹, ובפרט בשעת תפלת נעילה²⁰) — יכול להיות שלאחרי כן, כשיוצא לעסוק בעניני העולם, יצטרך ללחום עם היצה"ר אפילו על דברים פשוטים ביותר. וכיון שכן, הרי יכול ליפול ברוחו כו'.

ועל זה אומר רבינו הזקן²¹, ש"גם אחרי הדברים והאמת האלה, לא יפול לב האדם עליו כו'" (ואדרבה: נפילת הרוח גופא היא עצת היצר, שע"ז יוכל לנצחו כו'), כי, בנוגע למעמד ומצב דזמן הגלות נאמר²² "היינו כחולמים", וכשם שבחלום יכול להיות חיבור ב' הפכים, כך יכול להיות גם בעבודת האדם²³.

20 ראה מאמרי אדהאמ"צ קונטרסים ע' קנ. וש"נ.

21 ראה תו"א ד"ה שיר המעלות גו' היינו כחולמים (וישב כח, ג ואילך).

22 תהלים קכו, א.

23 ראה גם שיחת יום ב' דחה"ש דאשתקד ס"כ (תו"מ חמ"ג ע' 379). וש"נ.

16 ס' שופטים יג, כג.

17 יתרו כ, א.

18 בשילוב שיחת יום ב' דחה"ש שנה

זו.

19 ראה אג"ק אדמו"ר מהורו"צ ח"ה ע'

עח (נעתק ב"היום יום" ג"ד סיון).

ויתירה מזה: "היינו כחולמים", בכ"ף הדמיון בלבד, כי, באמת אין זה לגמרי כמו חלום, ששני ההפכים שבו אינם אמת, ואילו בנדוד, הרי העבודה היא עבודה אמיתית, אלא שכאשר באים לעניני העולם אזי ישנו ההעלם וההסתר של נפש הבהמית כו', אבל אין זה מוכיח שהעבודה אינה אמיתית ח"ו.

וראי' לדבר — ממתן תורה:

מ"ש במ"ת "וכל העם רואים את הקולות" — הי' ודאי באמת, ש"כל העם", אפילו הפחות שבפחותים, ואפילו הערב רב, ועאכו"כ בני", כששמעו מהקב"ה בעצמו "אנכי גו'"²⁴, הי' זה אצלם באופן של ראי', ועד ש"פרחה נשמתן", והחזירה להם הקב"ה בטל תחי'²⁵.

ואעפ"כ, ראו גם את מציאות העולם ("רואין את הנראה"²⁶), ועד שבאותו רגע ממש הי' גם הדיבור "לא יהי' לך"²⁷ (שהרי "אנכי" ו"לא יהי' לך" נאמרו בדיבור אחד²⁸), כך, שראו לא רק את מציאות העולם, אלא ראו גם מציאות של עבודה זרה, והוצרכו לענות על זה: "לאו".

[וע"ד שמצינו בנוגע לרשב"י ור"א בנו, שאף שגדלה מעלתם ביותר, וכדברי רשב"י "ראיתי בני עלי' והם מועטין . . אם שנים הן, אני ובני הן"²⁹, מ"מ, הוצרכו להיות במערה י"ב שנים, ואח"כ נאמר להם "חזרו למערתכם" למשך שנה נוספת³⁰, בכדי ששייכותם לעולם תהי' באופן של תיקון, ולא באופן של חורבן, ורק אז היו יכולים לפעול מילוי שליחותם בעולם].

ומזה מובן גם בנוגע למעמדו ומצבו של יהודי שנמצא בהתעוררות גדולה כו', וזהו בודאי ענין אמיתי, ואעפ"כ, לאחריו כן, זקוק הוא להלחם עם היצר.

אמנם, כל זה הוא רק בהתחלת העבודה, שכיון שצריכה להיות באופן ד"מעט מעט אגרשנו"³¹, הרי זה באופן ש"רואין את הנשמע" (רוחניות ואלקות), ורואים גם מציאות העולם; אבל התכלית היא — שיהי' גם הענין שנתפרש בתורה שבע"פ [וכמ"ש הרמב"ם בהקדמתו

27) שם, ג.

24) יתרו כ, ב.

28) שו"ע אדה"ז או"ח סתצ"ד ס"ח.

25) שבת פח, ב. וראה תניא ספ"ו.

26) ואף שבודאי היו יחידי סגולה שהיו

29) סוכה מה, ב.

"שומעין את הנראה", מ"מ, בנוגע ל"כל

30) שבת לג, ב.

העם", נאמר רק שהיו "רואין את הנשמע",

31) משפטים כג, ל.

אבל לא היו "שומעין את הנראה", אלא

"רואין את הנראה".

לספר הי"ד³²: "כל המצוות שניתנו לו למשה בסניני בפירושן ניתנו, שנאמר³³ ואתנה לך את לוחות האבן והתורה והמצוה, תורה, זו תורה שבכתב, והמצוה, זו פירושה. . תורה שבעל פה" — בדברי המכילתא — שהיו גם "שומעין את הנראה".

וכיון שמפורש הדבר בתורה שבע"פ, הרי זה ענין שישנו כבר "בפיך ובלבבך", וצריך רק להמשיך זאת ב"לעשותו"³⁴.

וענין זה יכול להיות אצל כל אחד מישראל; החילוק הוא רק שיש מי שיכול להגיע לזה בשעה קלה, ויש מי שזקוק ליגיעת נפש ויגיעת בשר (כמבואר בתניא³⁵ טעם הדבר), אבל גם הוא יכול להגיע לזה. וכיון ש"לא ידח ממנו נדח"³⁶, בודאי יגיע לזה.

ועד שיקויים היעוד³⁷ "ואולך אתכם קוממיות", "כשתי קומות"³⁸, הקומה של נפש האלקית והקומה של נפש הבהמית (וכמדובר פעם הדיוק שבזה, ששתייהם נכללים בתיבה אחת)³⁹, כביאת משיח צדקנו, בעגלא דידן.

* * *

ו. המשך ביאור החידוש של השבת הראשונה שלאחרי מ"ת (כנ"ל

ס"ב)

— ע"פ דרשת המכילתא עה"פ⁴⁰ "מחללי מות יומת", "הרי הגוים שהקיפו את ארץ ישראל וחללו ישראל את השבת, שלא יהיו ישראל אומרין הואיל וחללנו את מקצתה נחלל את כולה. . (אלא) אפילו כהרף עיין", שהקס"ד "נחלל את כולה" הוא בגלל שהקביעות דשבת (אף ש"מקדשא וקיימא"⁴¹) תלוי בהמנין דבנ"י* [כדמוכח מהדין דה"מהלך בדרך ואינו יודע אימתי שבת מונה ששה ימים ומשמר יום אחד"⁴² — לשיטת הרדב"ז⁴³ שזהו מדאורייתא, ואפילו לשיטת רש"י שזהו מדברי

(* ולחידודא עכ"פ י"ל דילפינן זאת ממכילתא זו.

32) בתחלתה.	39) ראה ד"ה והתהלכתי גו' ואולך אתכם
33) שם כד, יב.	קוממיות תשי"א (תו"מ ח"ג ע' 107 ואילך).
34) נצבים ל, יד.	וש"נ.
35) פמ"ב (נט, ב).	40) תשא לא, יד.
36) ע"פ שמואל-ב יד, יד. וראה תניא	41) ביצה יז, א.
ספל"ט. ה' ת"ת לאדה"ז פ"ד סה"ג.	42) שבת סט, ב.
37) בחוקתי כו, יג.	43) ח"א סע"ו.
38) ב"ב עה, א. וש"נ.	

סופרים**], ומציאותו של מנין זה (כמו בספה"ע שמצוותי' אחשבי') היא רק כשנוגע לדיני שבת (מנין ע"פ תורה — היינו בנפק"מ בד"ת), ולכן, כאשר ע"פ תורה חייבים כל בני"י לצאת למלחמה, ולא לשבות, בטלה כל המציאות ד"יום השביעי" (שאינה יכולה לחול על חלק מהיום)***.

ובנוגע לשבת דמ"ת — הרי הציווי דשבת בסיני, ביטל את הציווי במרה, ונמצא, שהשעות שלפני מ"ת לא נקבעו בתור יום השביעי (בנוגע מכאן ולהבא); וכיון שקודם שנאמר הפסוק "מחללי' גו'" לא חלה מציאות השהת על חלק מהיום, נמצא, שגם השעות שלאחרי מ"ת לא היו שבת. ולכן, ענין השבת מצד מ"ת הי' לראשונה בשבת שלאחרי מ"ת — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש הנ"ל ס"ב⁴⁶.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר, שענין הנ"ל הוא בתור השתתפות בה"כניוס תורה" בשייכות לחג השבועות, זמן מ"ת⁴⁷].

* * *

ז. מאמר (כעין שיחה) ד"ה וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר.

* * *

(** ובודגמת (להמ"ד⁴⁴) דספירת העומר בזמן הזה דרבנן, וחג השבועות — דקביעותו תלוי' בזה — מן התורה (ומעין — ולא ממש — דקנין דרבנן מועיל לדאורייתא⁴⁵).

(*** המדובר הוא ב"מציאות" (המיוחדת במינה) דהזמן — כבספה"ע, דצ"ל ספירה ע"פ תורה (משא"כ נכרי או יהודי שסופר לא לעומר), וזו עושה הזמן למציאות תורתית. וגם בש"ק נאמר "וביום השביעי", "וישבות ביום השביעי". אלא שחלוקים — דשבת מקדשא וקיימא, ואין זקוקה לישראל דיקדשוה. אבל בנדון המכילתא, דקוב"ה אומר דאף בשבת — וינפש — אין זה שייך לבנ"י בשבת זו (ואדרבה — מחוייבים לא לשבות), א"כ אין כאן ענין תורתי שיעשה מציאות "יום השביעי".

באם אין ציווי וכו' — אין תוכן (תורתי) בהמנין ובהמציאות דהזמן (בתור שבת), והיינו בדוגמת המונה הימים דקודם חג השבועות (ומכוון) שלא לספה"ע.

44) ראה שו"ע אדה"ז אר"ח סתפ"ט ס"ב. (47) והוסיף בבת-שחוק — בנוגע להדיבור בשבת בעניני נגלה (ראה גם תו"מ

45) ראה גם תו"מ ח"ו ע' 16. וש"נ. חמ"ג ע' 284 הערה 56. וש"נ) — שבמ"ת

46) ראה גם תו"מ חכ"ו ע' 114. וש"נ. ניתנה גם נגלה דתורה...

ח. כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר, שכיון שנמצאים כאן חתנים⁴⁸ ומחותנים — ינגנו ניגון ששייך לחתנים.
 ואח"כ אמר, שזהו ענין ששייך גם למ"ת, כדאיתא בגמרא⁴⁹ שכל המשמח חתן "זוכה לתורה שניתנה בחמשה קולות".
 וכיון שמשתדלים לקשר כל ענין עם כ"ק מו"ח אדמו"ר — יש להעיר, שה' פעמים קול בגימטריא תר"פ⁵⁰ — "בן פרת יוסף"⁵¹.
 ויה"ר שיהי' אצלם ענין הפירות — "פרו ורבו גו"⁵², "דור ישרים יבורך"⁵³.

[כאשר א' המחותנים התחיל לנגן בקול גדול — אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: כיון שישנם חמשה חתנים, צריך להיות "חמשה קולות"⁵⁴].

* * *

ט. בנוגע להמנהג בתקופה האחרונה ללמוד פירוש רש"י בפרשת השבוע, הנה כיון שפרשת השבוע היא פרשת נשא, שזהו גם מלשון נשיא, ומתאים גם עם המדובר בפרשה אודות הנשיאים שהתנדבו "שש עגלות צב ושני עשר בקר"⁵⁵ בשביל לשאת את המשכן, וכן התנדבו קרבנות לחנוכת המזבח (שבזה מודגש ששם הסדרה שייך לכל הסדרה עד לסיומה) — נתעכב עתה על פירוש רש"י בנוגע לקרבנו של ישכר, שמביא מיסודו של רבי משה הדרשן כמה רמזים בנוגע לפרטי קרבנות הנשיאים (לאחרי שמבאר בקרבן הראשון כמה פרטים בנוגע לקרבנות עצמם).

י. הביאור בפירוש רש"י⁵⁶, "וביסודו של רבי משה הדרשן מצאתי וכו'" — דלכאורה אינו מובן: למה לא מספיק לכתוב שהנשיא השני הקריב אותם הקרבנות⁵⁷ (וכן בכל שאר הנשיאים), ומהו הצורך לחזור

48 ביום הש"ק זה עלו לתורה חמשה חתנים שיחיו (המור"ק).

49 ברכות ו, ב.

50 פע"ח שער יוהכ"פ פ"ג. שער הכוונות ענין יוהכ"פ דרוש א'. ועוד. — כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בבתי-שחוק, שמי שרוצה יכול לערוך החשבון בעצמו, אבל אין צורך בכך, כיון שהחשבון כבר נערך ומכוון כו'.

51 ויחי מט, כב. וראה אוה"ת עה"פ (ת, ב ואילך). ועוד.

52 בראשית א, כח.

53 תהלים קיב, ב.

54 ושאל על א' המחותנים, היכן הוא,

והוסיף בבתי-שחוק: האם הוא אומר תהלים עדיין?! — והורה שיאמר לחיים ויהי בשמחה.

55 ז, ג.

56 שם, יט.

57 ויתירה מזה — שמספיק לכתוב רק "הקריב את קרבנו", ומעצמו מובן שהקריב אותם הקרבנות, שהרי בתחילת הענין נאמר (שם, יא) "נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו גו'", שמוה מובן, שהחילוק אינו אלא בנוגע לימים, ולא בנוגע לקרבנות עצמם. וכמוכן גם ממ"ש רש"י ש"לא הי' יודע משה איך יקריבו, אם כסדר תולדותם אם כסדר

ולפרש את כל פרטי קרבנות הנשיאים? ומזה מוכח, שלכל נשיא היו כוונות ורמזים מיוחדים. אך עפ"ז אינו מובן: אם ברוחניות היו חלוקים זמ"ז — מדוע בגשמיות⁵⁸ היו כולם בשוה? ולכן מביא רש"י הרמזים ש"ביסודו של רבי משה הדרשן" (ולא דברי המדרש⁵⁹ אודות הכוונות והרמזים של כל נשיא בפ"ע), שמזה מובן, שקרבנות אלו מורים על ענין אחד כללי שמתחלק לכו"כ פרטים; והביאור בשני סוגי הקרבנות: העגלות והבקר שהביאו כל הנשיאים ביחד, והקרבנות שהקריב כל נשיא עבור שבטו⁶⁰ — מצד שתי התכונות שיש לנשיאים: "הם נשיאי המטות", "שהיו שוטרים עליהם במצרים והיו מוכים עליהם", ו"הם העומדים על הפקודים", "שעמדו עם משה ואהרן כשמנו את ישראל"⁶¹; וההוראה שגם תפלת היחיד צריכה להיות קשורה עם כלל ישראל, כמודגש בהקדמת קבלת מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך"⁶² קודם התפלה⁶³ — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש ח"ח ע' 41 ואילך.

"לאחר שהתנדבו העגלות והבקר לשאת המשכן, נשאם לבם להתנדב קרבנות המזבח לחנכו" (דלכאורה, הקדימה בכתוב היא רק בנוגע להקרבה בפועל, ומהו ההכרח שגם נשיאות הלב להתנדב קרבנות המזבח היתה רק לאחר שהתנדבו העגלות והבקר) — כי, נשיאי ישראל חושבים לכל לראש אודות מה שנוגע לכלל ישראל, ורק אח"כ חושבים אודות עצמם (כמובן מזה ש"במלאכת המשכן לא התנדבו תחלה", באמרם, "יתנדבו ציבור מה שיתנדבו כו") (פרש"י שם, ג)). — וראה גם תר"מ חמ"ו ע' 232 ואילך. וש"נ.

(61) שם, ב ובפרש"י.

(62) קדושים יט, יח.

(63) וענין זה מודגש גם באמירת פרשת קרבנות הנשיאים בחודש ניסן, ולאח"ז ה"יהי רצון .. שבאם אני עבדך משבט כו" — כידוע מענה כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע שאפילו כהן ולוי צריכים לאמרו, כי זה שייך לעיבור ("היום יום ר"ח ניסן), וכן גם מי שיודע בביורו שבטו — שבזה מודגשת אחדותם של כל בני"י (לא רק קודם התפלה, אלא) גם לאחור התפלה.

המסעות", ואם היו חילוקים בקרבנות עצמם, לא הי' מקום לספק בדבר, כיון שהמשובח יש לו דין קדימה.

(58) ובפרט שכל ענין המשכן הוא לאחד את הגשמיות עם הרוחניות, שבהגשמי יהי' ניכר ענין הרוחניות שבו — הרי בודאי היו הקרבנות צריכים להיות בגשמיות כמו ברוחניות.

(59) מימרות של תנאים ואמוראים — בניגוד לרבי משה הדרשן שהי' בן דורו של רש"י, אף שהי' אדם גדול, ופירושו מקובל וכו'.

(60) ומהחילוקים ביניהם: העגלות והבקר לשאת את המשכן, שהיו טפלים למשכן, הוצרכו להיות כמו המשכן — ממון ציבור (שהרי לאחרי שכל אחד הביא נדבתו למשכן, נעשה הכל ממון ציבור, באופן שלכל אחד יש חלק בכל המשכן), ולכן נכללים כל הנשיאים ביחד; ואילו הקרבנות לחנוכת המזבח — כל נשיא "משלו הביא", "ולא שגבה משבטו" (פרש"י שם, יב), ולכן נתפרט קרבנו של כל נשיא.

וזהו גם הביאור בדברי רש"י (שם, יו"ד)

הוספה

בי"ה, ט"ז תמוז תשי"ח
ברוקלין

הרה"ג וו"ח אי"א נו"נ וכו' מוה' כתריאל דוד שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מעשי"ק חקת, בו כותב אודות החילוק בקריאת הנקודות אשר ישנו בין אשכנזים וספרדים, ואם יש לבכר הברה זו ובפרט בשנים האחרונות שכמה משתדלים לבטל הברה האשכנזית כלל, והאם יש לסייע בידם או להתנגד לזה.

והנה ידוע מכו"כ דורות שהי' קיים החילוק האמור בין האשכנזים והספרדים בתוככי כמה חילוקים בעניניהם בעניני תורה ומצות, ולפי"ד גם על זה יש ללמוד מדברי האר"י החי פע"ח שער התפלה ריש פרק א' וז"ל בשרשי המנהגים שיש חילוקים בין אשכנזים ובין ספרדים וכו' בשרשי התפלות כפי הדין, והי' אומר מורי זללה"ה (הכוונה על האריז"ל) שיש י"ב שערים ברקיע וכו' לכן כ"א מהם ראוי להחזיק כמנהג תפלתו כו' אך מה שהוא דינים מפורשים בתלמוד זה שוה לכל, עיי"ש, והרי גם חילוק ההברה נוגע שה"ז תלוי בשינוי התנועות של מוצאות הדבור, חילוק התלוי בהחילוקים בדרגות בעילוי אחר עילוי (יעוין ג"כ אגה"ק לרבנו הזקן, בעל התניא – פוסק בנסתר דתורה – והשו"ע – פוסק בנגלה דתורה – סי' ה').

בהנוגע לתנועה האמורה, והמשתדל לבכר הברת האשכנזים, הנה פלא, כי כנראה לא נתפשטה עדיין הידיעה שדוקא ע"פ מדע הבלשנות בשנים האחרונות, מבוססת יותר הברה האשכנזית מאשר הברה הספרדית, וזוהי ג"כ דעת הבלשנים חברי התנועה אודותה כותב הדרים באה"ק ת"ו, ואיך שלא תהי' מסקנת הבלשנים בשנים אלו בהנוגע באם יש דין בכורה לאיזה הברה שתהי', הרי הספק עצמו מוכיח שהמסקנות שלהם בספק יסודם ועלולים לשינוי בכל רגע, ומובן שאין כל יסוד לכפות איזה שיטה שתהי' על יסוד ענין שעלול שלמחרתו ידעו שאינו אמת, ובכגון דא הרי אמרו רז"ל הנח להם לישראל

מוה' כתריאל דוד: קאפלין, גייטשעד.
אמרו רז"ל הנח להם לישראל: ראה פסחים סו, א"ב.

ויתנהגו כ"א מהם במנהג אבותיהם, האשכנזים במנהג אבותיהם ראשי ישראל והספרדים במנהג אבותיהם ראשי ישראל.

וזאת להעיר אשר מדברי פע"ח הנ"ל אין כל קושיא בהנוגע להקדמת נוסח הסידור של רבנו הזקן, אשר כפי מסורת החסידים בירר אותו מתוך ששים סידורים, וכמבואר בארוכה בהקדמת שער הכולל לאאזמו"ר הר"ד לאוואוט, יעו"ש.

במ"ש אודות ענין הנקודות בכלל ומזכיר ביחוד בהנוגע למלך מלך ימלך, עיין ג"כ הקדמת מהר"ל מיאנאָוו, אחיו של אדמו"ר הזקן, לסידורו של אדמו"ר הזקן, ובהנוגע ללשון הקדש בכלל, ידוע אגרת אדמו"ר הזקן ד"ה להבין ענין [לשון] הקדש שאינה ידיעתו שלימה.

וע"פ סיום מכתבו אשר הרבה שנים למד אצל הרה"ג הרה"ח מוהר"י בנימינסון ע"ה, תקותי שיש לו קביעות עתים גם בלימוד תורת החסידות ומוסיף בזה מזמן לזמן כהציווי דמעלין בקדש, ויהי רצון שתהיי קביעות זו לא רק קביעות בזמן אלא והוא העיקר קביעות בנפש מתאים לדברי אדמו"ר הזקן בזה. בברכה לבשו"ט.

ב

בי"ה, כח' תמוז תשי"ח
ברוקלין

הרה"ג ווי"ח אי"א רב פעלים מוה' איסר שי

שלום וברכה!

נעם לי לקבל מכתבו — בלי הוראת זמן הכתיבה — בו כותב ע"ד עריכת רשימה אודות כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב זצוקלה"ה נבג"מ ז"יע ולאחרי זה נתקבלה גם הרשימה.

ויתנהגו . . במנהג אבותיהם: ראה גם אג"ק ח"י אגרת ב'תקסט. ח"ט אגרת ז'שמו. כפי מסורת החסידים בירר אותו כו': ראה בית רבי ח"א פכ"ז (פד, א).
הקדמת מהר"ל מיאנאָוו: נדפסה בסידור תו"א בתחלתו.
אגרת אדמו"ר הזקן ד"ה להבין כו': ראה מאה שערים — אמרי קדש סכ"ד (לב, ב).
כהציווי דמעלין בקדש: ברכות כה, א. וש"נ.
קביעות בנפש מתאים לדברי אדמו"ר הזקן בזה: לקו"ד ח"א ז, א.

ב

מוה' איסר: פרנקל, ת"א. אגרת נוספת אליו — אג"ק ח"א אגרת ג'תשלב.
עריכת רשימה אודות כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב: ראה אג"ק שם (ע' שמח): "בראותי בהרשימה

וכבר ידוע פתגם בנו מ"מ כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע אודות חשיבות סיפורי צדיקים ובפרט נשיאי ישראל שלכן אמר וכפל כ"פ אודות הדיוק בסיפורים אלו, ולא עוד שאלא גם לתאר פרטי המקום והסביבה בכדי להחדיר יותר עמוק רושם הסיפור והרושם בזה פירושו הוספה אצל הקורא את הסיפור בהקיום דתורה עבודה וגמ"ח, ובנקודתם הפנימית תכלית בריאת האדם, וכדבר משנה אני נבראתי לשמש את קוני, ואם תורתם של נשיאי ישראל תורה, הוראה היא להלומדים אותה, הרי גם אורח חייהם והנהגתם, ובפרט אלו הנהגות שנתפרסמו על ידם בודאי בכוונה שתביא לרושם כהאמור, הרי גם זה הוראה מהנשיא לחסידיו ומקושריו ואפילו גם לאלו שרק שייכים אליו וע"י הנ"ל לכל בני ישראל.

שהרי כל ישראל מראשיכם ועד שואב מימין, קומה שלימה ואחידה היא. ויהי רצון שיצליח בכיון האמור ז.א. שספרו ומאמריו יעוררו את הקוראים לתורתנו תורת אמת בלי פשרות ולההוספה אשר אעפ"כ גם זה אינו מספיק וצריכה להיות הקדמת היראה שאז חכמתו מתקיימת, וק"ל. בכבוד וברכה לבשו"ט בכל האמור.

דחלק ב" * גם שם כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע, הנה נשלח לו ברשימה בפ"ע ראשי פרקים מתולדותיו — שהו"ל איזה שנים מלפנים ע"פ רשימות כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע**."

פתגם בנו מ"מ .. חשיבות סיפורי צדיקים .. הדיוק בסיפורים אלו כו': ראה סה"ש תש"ד ע' 143. וראה גם הנלקט במבוא לספר "אוצר סיפורי חב"ד" ח"א (קה"ת, תשנ"ד) ע' א ואילך. וכדבר משנה אני נבראתי כו': קידושין בסופה. מראשיכם ועד שואב מימין: ר"פ נצבים. קומה שלימה: לקו"ת ר"פ נצבים. הקדמת היראה שאז חכמתו מתקיימת: אבות פ"ג מ"ט.

(* של ספרו "ייחודי סגולה", שהתכוון להוציא לאור (כבאג"ק שם).
 (** נדפס בהקדמה לקונטרס "חנוך לנער".

ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זצוקללה"ה נבנ"מ ז"ע

Lahak Hanochos Inc. 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770 Email: info@lahak.org

---

ב"ה.

מנוי בתורת הרבי

הצטרף למאות השלוחים ואנ"ש שחתמו מינוי לתורת הרבי

ספרי תורת מנחם יגיעו ישירות לביתך, מיד עם הופעתם, לעת-עתה, עלה בדינו לסדר הדבר רק בארצות-הברית.

המחיר לספר בודד: \$18 כולל משלוח.

בנוסף לזה, יוכל המנוי להזמין כל ספר מהספרים שיצאו לאור על ידינו בעבר במחיר הנ"ל.

בודאי חפץ כאו"א מאנ"ש שיחיו שספרי תורת רבינו יהיו בביתו, אשר בה הכניס את עצמותו, כמאמר "אנא נפשי כתבית יהבית", ועל ידה "אותי אתם לוקחים", כידוע אשר עיקר ההתקשרות היא על ידי לימוד תורתו.

להרשמה ולפרטים נוספים — נא לשלוח אימייל לכתובת: manuy@lahak.org, או לפאקס 1-206-666-1770.

"שיביא לביתו ולספרייתו וכיו"ב, ספרי (וכתבי) קודש חדשים בדברי תורה, בהוספה על הספרים שיש לו מקודם.. ולקיים זאת בהקדם האפשרי, כולל ע"י עשיית הזמנה מראש (וכן לשלם) על המינוי לקבלת ספרים חדשים שיוצאים לאור אח"כ (בלשון הידוע הנדפס בכמה ספרים — "פרענומערֶאָנטן"), ובשעת ההוצאה לאור של הספר מקבלים אותו המנויים תיכף ומיד".

(שיחת ש"פ ויגש, ה'תשנ"ב)

ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק ארמו"ר מליובאוויטש זצוקללה"ה נבג"מ ז"ע

Lahak Hanochos Inc. 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770 Email: info@lahak.org

ב"ה.

הגיע מבית הכורך

תורת מנחם

התוועדויות כרכים מד-מה

ספר המאמרים תשכ"ה

בספרים אלו שיחות, מאמרים ומענות חדשים שלא ראו את אור הדפוס

שיחות ומאמרים אלו נלקמו אחד אחד מסלילי הקלטה ורשימות

שנרשמו בשעתם ע"י החוזרים שיחיו, ונשארו בכתובים עד לאחרונה

כן ניתן להשיג את סדרת הספרים

תשמ"ב – תשנ"ב (45 כרכים)

בחנויות הספרים המובחרות

ובחנוות הספרים קה"ת בארה"ב ובאה"ק

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

החתן הרה"ת יהודה לייב והכלה מרת חי' מושקא שיחיו סלונים

לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת

י"ז סיון, ה'תשע"ב

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' אהרן וזוגתו מרת רבקה שיחיו סלונים

הרה"ת ר' יהושע בנימין הכהן וזוגתו מרת ברכה שיחיו ראָזענפעלד

ולזכות זקניהם

הרה"ת הרב ר' זאב דוב וזוגתו הרבנית מרת גיטל לאה שיחיו סלונים

הרה"ת ר' מנחם נחום וזוגתו מרת אסתר שיחיו שטרנברג

הרה"ת ר' אברהם יצחק הכהן וזוגתו מרת קריינא שיחיו ראָזענפעלד

מרת גאלדא שתחי' שויי